

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Ab honoribus artes, & artifices inuitari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

quem honorem, facti sunt amici Herodes & Pilatus in ipsa die: nam
 antea inimici erant ad inuicem. Quin & subditi honoribus delini-
 untur, ut iugum subiectionis æquius ferant. Non enim putant se
 seruire, si sentiant honorari. Quamobrem interrogatus Apollo-
 nius à Babylonix rege, quo modo tutò regnare posset? respondit,
 Si multos honoraueris. Discunt enim vicissim regem honorare,
 qui, quid sit honorari, experiuntur. Neque sanè habent maiorem
 mercedem, quam virtuti aliorum reponant, honore, quo præ-
 clara illorum facta venerentur; præsertim apud eos, qui nebulas
 in pariete solent adorare.

CAPVT XXIV.

Per laudem gloriamq; humanam, multos non solàm ad artes,
 verùm etiam ad virtutes fuisse excitatos.

 Vàm vtilis, imò quàm necessariæ sint mortalibus artes
 in hac vita, quotidie experi mur. Atqui honor ad artes
 quærendas homines incitat, ad inueniendas iuuat, ro-
 borat ad amplificandas. Vetus enim è Platone dictum illud tranf-
 tulit Cicero: *Honos alit artes*. Sicut igitur veterum heroum quò
 quisque ingeniosior erat, eò liberalium artium cognitione magis
 delectabatur; quæ delectatio ut cresceret, præmijs nouarum arti-
 um inuētores, vel magistros incitauerunt. Quemadmodum e-
 nim agri & horti fertiliores sunt, si largiter irrigentur; ita bonæ
 artes eximiaque ingenia liberalitate, honorificentia, & benigni-
 tate magis efflorescunt, si habeant fautores. *Da Mecanates, plures
 habebis Marones*, inquebat ille. Erat enim ille Pœtarum aman-
 tissimus, ut eis benefacere vellet: erat ditissimus, & Augusto ex
 intimis, ut benefacere posset. Et quis est mortalium omnium,
 qui non, si laborum suorum fructum speret, ad quiduis promptior
 alacriorque efficiatur? Quare mirandum non est, olim tot artes
 repertas esse atque studia litterarum tantopere floruisse, cum præ-
 ci proceres tam grati, tamque munifici fuerint aduersus eos, qui
 doctrina, peritiaque liberalium, imò etiam mechanicarum ar-
 tium excelluerunt. Olim, quando viri docti & prudentes rerum
 potiebantur, viros quoque doctos honorabant; nunc quia sape-

Cic. lib. 1.
 Tuscul.

rudēs ad clauum promouentur, vel grassantur, doctos despiciunt, olim eruditos fouebant; nunc eosdem deprimunt: olim amabant, colebant, locupletabant rerum peritos; nunc vel inuidi, vel fordidī, vel morosi sunt erga eosdem; quia non intelligunt eorum labores, neque experti sunt molestias, quas illi subierunt. Denique ars non habet osorem, nisi ignorantem; si enim pretium illius apprehenderet mente, propter artem amaret artificem imperitur. Nimirum quod indoctior est quisque, & imprudentior, eniuersò stolidior, eò sua magis aestimat, magisque deprimat aliena. Ab hoc errore, ut homines abducerentur, atque ut omnia ex industria facere assuescerent, voluit diuina sapientia, & artes, & virtutes, honoribus acui. Siquidem, ut Claudianus canit,

Egregios inuitant premia mores.

Cladian. in
laud. Stilico-
nis. paneg. 2.
Bruton, lib. 3.

Et quamuis multi boni artifices malis sint moribus, tamen etiam hoc saeculo à multis honorantur, ob utilitatem. Apud Thessalos capitale est, occidere ciconiam, non ob aliud, nisi quòd serpentes interficiat: parciunt & apud Britannos miluis, quòd urberis raptis extis repurgent: ita & opificibus & artificibus quibusdam bibulis, & ganeonibus, honor, habetur, non quòd ipsi digni sint, sed quòd illorum opera nobis sint vsui. Apollonius rogatus à Babyloniarum rege, quomodo tutò regnare posset, *Si multos inquebat, honoraueris, paucis verò credideris.*

II.

Scaliger. lib.
3. Poëtics.
cap. 37.

Plutarch. in
vita Nicia.

Quantum stimulum artificibus adiecit Alexander Macedo, cum edicto vetuit, ne quis se præter Lysippum ære, Praxitelem marmore, Apellem coloribusINGERET? Titillauit & Æschylum mirificè, quòd populus Atheniensis statuerat, ut solius illius fabulæ post eius mortem referrentur. Hinc falsum illud eius dictum, *Cum Euripide simul mortem tragœdiam*: quia eo mortuo, tragœdiæ illius non recitabantur, sed suæ tantum. Quamquam Euripidis tragicorum principis tanta fuit authoritas, apud Syracusanos, ut eum duce Gylippo Syracusani maximam cladem Atheniensibus intulissent, Niciam & Demolthenem Imperatores occidissent, multos captiuos duxissent; multi captiuorum, cum versus Euripidis memoria tenerent, ob eos ipsos, libertate sint donati à Siculis hunc Poëtam summè admirantibus: qui postea Atheas reuersi, Euripidi pro libertate data gratias agebant.